

245 Údaje o názvu

Hana Vochozková
KIC ÚVT MU Brno
vochozkova@ics.muni.cz

listopad 2022

MARC 21

I.

neopakovatelné pole

První indikátor

Vedlejší názvové záhlaví

0 Vedlejší záhlaví se nevytváří

používá se vždy, pokud se v záznamu neuvádí záhlaví v poli 1XX

1 Vedlejší záhlaví se vytváří

Druhý indikátor

Vyloučení znaků z řazení

0-9 Počet vyloučených znaků

Úvodní členy vyloučené při řazení (viz RDA příloha C)

MARC 21

II.

Podpole

\$a Název (NO)

obsahuje hlavní název a alternativní název s výjimkou číselného označení či názvu části

obsahuje též první z názvu samostatných děl (od stejných nebo různých autorů/skladatelů) ve sbírce/souboru bez společného názvu

\$b Další údaje o názvu (NO)

obsahuje souběžné názvy, další názvy následující za prvním názvem (v popisných jednotkách bez společného názvu) a další názvové informace

\$c Údaj o odpovědnosti atd. (NO)

\$f Časový údaj o vytvoření obsahu dokumentu (sbírky) (NO)

MARC 21

III.

\$g Časový údaj o vytvoření části obsahu dokumentu (části sbírky) (NO)

\$h Obecné označení druhu dokumentu (NO)

\$k Forma (O)

\$n Číslo označení části/sekce díla (O)

\$p Název části/sekce díla (O)

\$s Verze (NO)

\$6 Propojení v jiném písmu (NO)

\$8 Propojení souvisejících polí (O)

Preferované prameny popisu

titulní stránka

rozložená titulní stránka = jeden zdroj popisu

obálka

hlavička

hlavička = začátek první strany textu nebo záhlaví první stránky

rub titulní stránky

tiráž

odjinud z provedení

jiný zdroj = hranaté závorky []

Jazyk

= jazyk v jakém se údaje vyskytují v pramenech popisu

Velká písmena (viz RDA příloha A)

neřídíme se grafickou úpravou titulní stránky

první slovo hlavního názvu, společného názvu, alternativního názvu, souběžného názvu, souborného názvu, označení části/závislého názvu, názvu části/závislého názvu se zapisuje s velkým počátečním písmenem s výjimkou názvů začínajících ... (viz dále)

první slovo další názvové informace a údajů o odpovědnosti se zapisuje s malým počátečním písmenem. Velké písmeno se zapisuje pouze tehdy, vyžadují-li to pravidla pravopisu příslušného jazyka

v dalších slovech se zapisují malá počáteční písmena s výjimkou slov, kdy pravidla pravopisu pro daný jazyk vyžadují velká písmena např. jména osob, zemí, podstatná jména v němčině

Velká písmena - dokončení

A Colour Atlas of AIDS and HIV Disease

245 12 \$aA colour atlas of AIDS and HIV disease

zpracoval František Nakládal

pod vedením Bohumily Zástěrové napsal autorský kolektiv

herausgegeben vom Deutschen Historischen Institut in Rom

Herausgeber Karl Kraus

Obecně

I.

Interpunkce

zapisuje se přesně tak, jak je uvedena

...a růže budou kvést...

Jižní Čechy..._samá voda

Quo vadis?

ale

245 10 \$aLetná

500 ## \$aNázev uveden v podobě: [letná]

Aeschylus, Sophocles, Euripides, Aristophanes

Diakritická znaménka

zapisují se přesně tak, jak jsou uvedena

Obecně II.

Symboly

symboly a značky se přepisují přesně - pokud možno
vynechat lze jen typografické značky, které slouží jako oddělovače a
nemění smysl a obsah údaje

symboly, které nelze přepsat, se nahrazují slovem v hranatých závorkách
v jazyce názvu a doplní se vysvětlující poznámka

I ♥ you

245 10 \$aI [love] you

500 ## \$aV názvu na titulní straně slovo „love“ vyjádřeno srdíčkem

Obecně III.

Iniciály a akronymy

jednopísmenné iniciály a akronymy se zapisují bez mezer

ALA rules for filing catalog cards

T.U.E.U. occasional papers in industrial relations

The most of S.J. Perelman

napsal K.H. Mácha

Obecně IV.

Zkratky

slova se nezkracují, pokud tak ovšem nejsou uvedena

Nepřesnosti

zapisují se přesně tak, jak jsou uvedeny

správný údaj se pak zapisuje jako varianta názvu nebo poznámka

245 10 \$aMakroekonimika

246 1# \$iSprávný název je:**\$a**Makroekonomika

245 10 \$a \$cpřeložila Jiří Košťálová

500 ## \$aSprávné jméno překladatelky: Jiřina Košťálová

Obecně

V.

Číslovky a číslice

čísllice, ať již arabské nebo římské a slovně vyjádřené číslovky se zapisují přesně v té podobě jak jsou uvedeny v pramenech popisu a to i v případě, že jsou prvním slovem z názvu

na ostatní tvary lze odkázat

čísllice/čísllovky na začátku názvu se nevyklučují z řazení

[125 let spořitelny v Přerově](#)

[Druhá zpráva o nemocech mocných](#)

[X. Karlovarské právnícké dny](#)

data v názvu

zapisují se přesně v té podobě, v jaké se vyskytují v pramenech popisu, ale

a) data vyjádřená pouze číslicemi se zapisují bez mezer

[21.1.1996-22.3.1996](#)

b) data vyjádřená kombinací číslic a slovních výrazů se zapisují s mezerami

[21._ledna_1996_-_22._března_1996](#)

Údaje o názvu

Název

= slovo, znak nebo skupina slov a/nebo znaků pojmenovávající zdroj nebo dílo v něm obsažené

\$a \$n \$p Hlavní název

I.

Interpunkce ISBD

Název. _ Označení části/Závislého názvu, _ Název části/Závislý název

Název. _ Název části/Závislý název

zpravidla typograficky zvýrazněn

je-li ve více jazycích a/nebo písmech

hlavní název = název v jediném nebo převažujícím jazyce zdroje

ostatní názvy = názvy souběžné

titulní stránka Bibliotheken der Tschechischen Republik
Knihovny České republiky
Libraries of the Czech republic

\$a \$n \$p Hlavní název II.

příliš dlouhý název

lze zkrátit po prvních 5 slovech (členy se nepočítají)
nesmí to mít vliv na ztrátu informací či identifikaci díla
zkrácení se označí výpustkou (_..._)

alternativní název

součást hlavního názvu

odděluje se spojovacím výrazem (*aneb, oder, atd.*) s oboustrannými
čárkami

\$aHobit,_aneb,_Cesta tam a zase zpátky

\$aEric,_or,_Little by little

\$a \$n \$p Hlavní název III.

gramaticky nedílnou součástí názvu je údaj o odpovědnosti
zapíše se jako součást názvu
neopakuje se v údajích o odpovědnosti (není-li na zdroji znovu
uveden)

\$aDr. Augustina Smetany Vznik a zánik ducha

\$aOttův slovník naučný

\$aGeorges Brassens

slova, která uvádějí název, ale nejsou součástí názvu
nezapisují se

\$aDisney presents Sleeping Beauty

\$aSleeping Beauty

\$a \$n \$p Hlavní název IV.

Vícesvazková díla (souborný název)

s významnými názvy částí

popisují se samostatně

označení a název části se přebírá ze stejného pramene popisu jako souborný název

tj. nelze kombinovat údaje z více pramenů popisu

označení části/závislého názvu se zapisuje přesně dle pramenů popisu tj. nemění

se pořadí, nezkracuje se a nedoplňuje se, pokud není v dokumentu uvedeno;

slovně vyjádřené číslovky a římské číslice se nepřepisují

\$aDas Leben.\$nBd. II.,\$pDie synthetische Biologie

\$aČaroděj ze Salemu.\$nKniha první,\$pTyran z hlubin

\$aPsyché.\$n1. díl,\$pLuciana

\$aZaklínač.\$nI.,\$pPoslední přání

\$aPohledy do pravěku člověka.\$n1,\$pPředchůdci hominidů

pozor na rozdíl Svazek 1 a Svazek 1.

\$a \$n \$p Hlavní název
V.

Vícesvazková díla (souborný název)

s významnými názvy částí

popisují se samostatně

\$aJournal of biosocial science.\$pSupplement

ale

\$aSupplement to Hain's Repertorium bibliographicum

+ schválený dotaz ke katalogizaci č. 644

<https://katdotaz.nkp.cz/zobraz.phtml?id=644>

\$a \$n \$p Hlavní název
VI.

Vícesvazková díla (souborný název)
s nevýznamnými názvy částí nebo bez názvů částí a části nemají různé
původce s hlavní odpovědností
popisují se jako celek v jednom bibliografickém záznamu

\$a \$n \$p Hlavní název
VII.

Společný název

245 10 \$aDramata_/\$cKarel Čapek

505 0# \$aBílá nemoc _--_Loupežník _--_Matka _--_RUR

245 00 \$aThree notable stories

505 0# \$aLove and peril _/_the Marquis of Lorne _--_To be or not to
be _/_Mrs. Alexander _--_The melancholy hussar _/_Thomas
Hardy

\$b Další názvová informace I.

Interpunkce ISBD

:_: další názvová informace

= informace, která se zobrazí ve spojení s názvem a je podřízena hlavnímu názvu zdroje

blíže určuje obsah či charakter díla

zpravidla typograficky odlišená

přebírá se pouze ze stejného pramene popisu jako hlavní název, je-li uvedena jinde, nezapisuje se, nebo jen velmi výjimečně do poznámky, nikdy se nedoplňuje do [], ani pro rozlišení stejných názvů

\$b Další názvová informace II.

\$aLovci zlatých mloků_:\$bantologie mladé české sci-fi

\$aDémon_:\$bbouřlivý život básníka M. Lermontova_:_román

příliš dlouhá další názvová informace

lze zkrátit po prvních 5 slovech (členy se nepočítají)

nesmí to mít vliv na ztrátu informací či identifikaci díla

zkrácení se označí výpustkou (_..._)

\$aDějiny Československa_:\$bučebnice pro pedagogické fakulty.\$nII,

\$pOd roku 1437 do roku 1781

\$aDějiny francouzské literatury.\$nD. 1, \$pStředověk_:\$b(od 9. stol. do renesance)

Údaje o odpovědnosti

I.

= osoby odpovědné za obsah zdroje, a to po stránce intelektuální (např. autor, překladatel, editor), či umělecké (např. fotograf, ilustrátor)

nebo

= korporace, od nichž obsah zdroje pochází (např. u zákonů, výročních zpráv, sborníků z konferencí, ročenek institucí a pod.)

Údaje o odpovědnosti II.

hlavní a každé vedlejší záhlaví (tj. selekční údaje jmenné) musí odpovídat popisným údajům v bibliografickém záznamu

= všechny původce, které chcete uvést v selekčních údajích, musíte současně uvést v deskriptivní podobě (tj. tak, jak jsou uvedeni ve zdroji) v některém z popisných údajů

Údaje o odpovědnosti III. Národní interpretace 1.

- jsou-li autoři přímí i nepřímí (tj. údaje o odpovědnosti) uvedeni na titulní stránce, zapíšeme je všechny jak do pole 245, tak do polí 100/700 jako selekční údaje (bez ohledu na počet uvedených autorů je vždy první autor s vyznačenou hlavní odpovědností nebo, pokud není hlavní odpovědnost jasně vyznačena, pořadím první z uvedených autorů zapsán v hlavním záhlaví). Nezapisujeme ale osoby/korporace, které nemají autorskou odpovědnost k popisovanému zdroji, tj. sponzory, recenzenty, editory/redaktory edice, lettering apod.

100 1# \$aJarošová,_Darja

**245 10 \$aKlinické doporučené postupy v ošetrovatelství_/\$cDarja Jarošová,
Kamila Majkusová,_Radka Kozáková,_Renáta Zeleníková**

700 1# \$aMajkusová,_Kamila

700 1# \$aKozáková,_Radka

700 1# \$aZeleníková,_Renáta

Údaje o odpovědnosti IV. Národní interpretace 2.

- jsou-li na titulní stránce uvedeni pouze nepřímí autoři (tj. přispěvatelé, např. editor), zapíšeme je do 245 a 700 a přímé autory již nedohledáváme

245 00 \$aPsychiatrie_/\$ceditoři Cyril Höschl,_Jan Libiger,_Jaromír Švestka

700 1# \$aHöschl,_Cyril

700 1# \$aLibiger,_Jan

700 1# \$aŠvestka,_Jaromír

[na titulní stránce není uveden tvůrce, pouze editoři]

§c Údaje o odpovědnosti V. Národní interpretace 3.

- není-li na titulní stránce uveden žádný údaj o odpovědnosti, dohledáváme PŘÍMÉ (hlavní) autory v dalších pramenech popisu v tomto pořadí: obálka knihy, hlavička, rub titulní stránky, tiráž; pokud v některém prameni údaje najdeme, nehledáme už v dalším v pořadí (tj. údaj o autorech není na titulní stránce, není v hlavičce, je na rubu titulní stránky, už nehledáme další údaje v tiráži); zapíšeme je do polí 245 a 100/700. Za přímé autory v tomto případě považujeme autory se společnou odpovědností za celý text (např. monografie, kolektivní monografie); naopak autory jednotlivých samostatných/nezávislých příspěvků v antologiích a sbornících nebo autory hesel v encyklopediích, tj. autory bez společné odpovědnosti, nepovažujeme za přímé autory a neuvádíme je. Mohou nastat i situace, kdy bude záležet na úsudku katalogizátora; v případě pochybností údaj neuvádíme.

Údaje o odpovědnosti VI. Národní interpretace 4.

- pokud nejsou překladatelé HLAVNÍHO OBSAHU DÍLA (= nikoli tedy překladatelé resumé, jedné kapitoly, popisků k fotografiím apod.) a ilustrátoři (příp. fotografové) S VÝZNAMNÝM AUTORSKÝM PODÍLEM (=nikoli autor jedné ilustrace, autor zdobných prvků doprovázejících text, obálky apod.; u fotografií významný autorský podíl znamená, že v knize je obsaženo velké množství fotografií od jednoho nebo několika málo fotografů, nikoli velké množství fotografií pocházejících od různých osob, jako tomu bývá např. u turistických průvodců) uvedeni na titulní stránce, dohledáme je obdobně jako v předcházejícím bodě a zapíšeme do polí 245 a 700

100 0# \$aMolière

**245 10 \$aLakomec_/\$cMolière_ ;_z francouzského originálu L'avare přeložil
Vladimír Mikeš**

700 1# \$aMikeš,_Vladimír

§c Údaje o odpovědnosti I.

Interpunkce ISBD

/ první údaj o odpovědnosti ; každý další údaj o odpovědnosti

zapisují se přesně tak, jak jsou uvedeny

/§cR.D. Lambert, editor

/§ceditor Jan Novák

/§cLudwig Ritter von Köchel

/§cby Miss Jane

/§cby Dr. Johnson

/§cby Mrs. Charles H. Gibson

/§cby Sir Richard Acland

§c Údaje o odpovědnosti II.

vynechávají se tituly, oslovení, afiliace, kvalifikace a podobné výrazy

/ScJan Kolář nikoli **PhDr. Jan Kolář, CSc.**

/ScArne Novák nikoli **Arne Novák, profesor Masarykovy univerzity**

rodové vztahy (junior, otec, apod.) zůstávají součástí zápisu

/ScAlexander Dumas, st.

§c Údaje o odpovědnosti III.

zapisují se všichni původci uvedení na preferovaném prameni popisu,
neplatí pravidlo tří

původci se stejnou rolí se od sebe oddělují čárkou pokud nejsou spojeni
gramaticky v jeden celek

_**§c**Česlav Filipiak, Petr Petřík

_**§c**Jan Žemlička, Pavel Hruška, Helena Nováková, Jana Zelená,
Květoslav Horák

_**§c**zpracovaly Jarmila Burgetová a Anna Machová

_**§c**Vlasta Šetelová a kol.

_**§c**Jiří Holub a kolektiv

_**§c**pod vedením Bohumily Zástěrové napsal autorský kolektiv

§c Údaje o odpovědnosti IV.

původci s odlišnou rolí se od sebe oddělují středníkem s oboustrannou mezerou

uvádí se pořadí v jakém jsou uvedeni v pramenech popisu

_/§c_napsala Božena Němcová_ ;_ kreslil Adolf Born

_/§c_Dorothy L. Sayersová_ ;_ z anglických originálů přeložili Vladimír Procházka a Eva Outratová_ ;_ doslov napsal Josef Škvorecký

zapisují se přesně, nevynechává se obvykle ani název originálu z uvedené fráze

_/§c_Paul Babiak, Robert D. Hare_ ;_ z anglického originálu Snakes in suits přeložila Zuzana Gabajová

_/§c_W. Shakespeare_ ;_ z anglického originálu King Lear_..._ přeložil J.V. Sládek

[výpustka označuje vynechané nakladatelské údaje originálu]

§c Údaje o odpovědnosti V.

je-li údaj o odpovědnosti gramaticky nedílnou součástí názvu či další názvové informace zapíše se tam a již se neopakuje v údajích o odpovědnosti - pokud ovšem není na zdroji znovu uveden

\$aPohádky bratří Grimmů_/\$cilustrovala Helena Zmatlíková

\$aPohádky Charlese Perraulta_/\$cCharles Perrault_;_ilustrovala Zdenka Krejčová

\$aKain_:\$bdramatická báseň Lorda Byrona

ale

_/\$cširšímu obecenstvu napsal Jan Stock

_/\$cresearch and text by Colin Barham

§c Údaje o odpovědnosti VI.

pokud vztah mezi popisovaným provedením a autorem není jasný je vhodné ho v záznamu vysvětlit

_/§cVáclav Netušil, Josef Vodrážka

500 ## \$a“Text V. Netušil, fotografie J. Vodrážka“--Tiráž

_/§c[edited by] Elizabeth Salter

na provedení není uveden žádný autor – nedohledává se; výjimkou jsou díla, jejichž tvůrce je obecně znám, pak autora doplníme do []

_/§cpřeloženo z němčiny

_/§cnapsal kolektiv autorů

_/§c[Molière]

Popisné jednotky bez společného názvu

Interpunkce ISBD

Hlavní název ; Hlavní název díla od téže osoby nebo korporace

Hlavní název. __ Hlavní název díla další (odlišné) osoby nebo korporace

obsahuje-li provedení více děl téhož autora či více děl různých autorů, ale bez společného názvu, volí se za hlavní název název díla dominantního; není-li žádné dílo dominantní, zapíše se názvy v tom pořadí, jak jsou uvedeny na zdroji

\$aRomance o Závišovi ;**\$b**Petr Kajícník ; Barbar Vok : __trilogie
pětilisté růže /**\$c**Jiří Mařánek

\$aDivá Bára /**\$c**Božena Němcová.^{^^}Kříž u potoka / __Karolina Světlá